

الکتروشوک درمانی ECT

مقدمه: الکتروشوک درمانی یکی از درمان های غیر دارویی کمک کننده به بیماران روان پزشکی می باشد. الکتروشوک درمانی مفید ، سریع و بدون درد است و موقتاً افکار ، رفتار و احساسات آزاردهنده را کم می کند. قبل از شروع این درمان باید آموزش هایی به بیمار و خانواده بیمار داده شود تا این درمان موثرتر انجام شود.

تعریف: عبور دادن جریان الکتریکی بسیار ضعیفی از مغز به مدت چند ثانیه را **الکتروشوک درمانی** می گویند.

برای چگونه بیماران روان پزشکی الکتروشوک درمانی مفید است؟

کلاً با صلاحدید روان پزشک می باشد ولی شامل موارد ذیل می باشد.

- ۱- بیمارانی که داروهای روان پزشکی برای شان کم اثر شده است.
- ۲- اختلالات افسردگی شدید
- ۳- مادران باردار و بیماران قلبی
- ۴- اختلالات دوقطبی بخصوص در فاز مانیا (انرژی زیاد)
- ۵- سایکوتیک های پرخاشگر یا توهم - هذیانی شدید یا کاتاتونیک (مجسمه ای شده)
- ۶- افرادی که در آن ها احتمال آسیب به خود و دیگران و اموال بسیار زیاد شده است.

تعداد جلسات الکتروشوک درمانی چگونه انتخاب می شود؟

روان پزشک ، تعداد جلسات الکتروشوک درمانی را با توجه به سن ، جنس ، شدت و مدت اختلال روان پزشکی ، درصد آسیب رسانی بیمار به خود و دیگران و پاسخ بیمار به الکتروشوک درمانی های قبلی و ... تعیین می کند. تعداد جلسات الکتروشوک درمانی می تواند از ۳ جلسه تا ۲۰ جلسه در یک دوره درمانی باشد.

اقدامات قبل از انجام الکتروشوک درمانی چیست؟

- ۱- بیمار یا خانواده بیمار به روان پزشک مراجعه می کنند و دستور کتبی انجام الکتروشوک درمانی را اخذ می کنند.
- ۲- بیمار یا خانواده بیمار اطلاعات کاملی از بیماری های جسمی و روانی بیمار به روان پزشک می دهند. مثلاً حساسیت های بیمار ، بارداری ، بیماری های عفونی و ...
- ۳- بیمار یا خانواده بیمار با دستور کتبی انجام الکتروشوک درمانی و دفترچه بیمه بیمار به واحد پذیرش ترخیص مرکز روان پزشکی بیمارستان کامکار عرب نیا به شماره تلفن ۰۲۵۳۷۷۴۶۳۸۰ مراجعه می کنند و پرونده درمانی تشکیل می دهند.
- ۴- بیمار داروهای را که روان پزشک مشخص کرده است را حداقل از ۱۲ ساعت قبل از الکتروشوک درمانی نمی خورد. مثلاً کلونازپام ، لیتیم ، فنی تونین ، سدیم والپرویت ، کلوزاپین ، آلپرازولام ، فلورازپام و ..
- ۵- بیمار حداقل از ۸ ساعت قبل از الکتروشوک درمانی غذا نمی خورد و مایعات نمی نوشد و ناشتا می شود.
- ۶- بیمار حداقل از یک ساعت قبل از الکتروشوک درمانی سیگار نمی کشد.
- ۷- بیمار قبل از الکتروشوک درمانی دستشویی می رود و تخلیه مثانه و روده می کند.
- ۸- بیمار وسائل مصنوعی خود مثل دندان مصنوعی ، سمعک ، لنز و ... را به همراه خود تحویل می دهد.
- ۹- بیمار لباس های راحت و گشاد می پوشد و بهتر است یک جفت دمپایی همراه خود داشته باشد.

- ۱۰- بیمار جواهرات خود را به همراه خود تحویل می دهد و اگر قادر به بیرون آوردن آن ها نمی باشد به پرستار اطلاع می دهد.
- ۱۱- بیمار با همراه خود ساعت ۷/۳۰ صبح به واحد پذیرش ترخیص مرکز روان پزشکی مراجعه می کند.
- ۱۲- بیمار با همراه خود در قسمت انتظار مرکز روان پزشکی منتظر می نشینند تا منشی اتاق ECT یا نگهبان آن ها را صدا کند.

اقدامات حین انجام الکتروشوک درمانی چیست ؟

- ۱- بیمار دمپایی پوشیده با پرونده خود به اتاق ECT می رود و خود را به منشی یا پرستار اتاق ECT معرفی می کند.
- ۲- منشی پرونده بیمار را چک می کند و برجسب شناسایی را بروی لباس بیمار نصب می کند.
- ۳- پرستار بیمار را روی تخت مخصوص راهنمایی می کند. بیمار روی تخت قفا دراز می کشد و پرده های اطراف بیمار کشیده می شود.

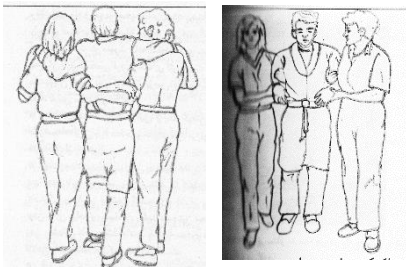

- ۴- پرستار با بیمار کلیه اقدامات قبل از ECT را مجدداً چک می کند.
- ۵- پرستار برای بیمار خط وریدی مناسبی می گیرد و علائم حیاتی بیمار را چک می کند.
- ۶- متخصص بیهوشی بیمار را بیهوش می کند.
- ۷- روان پزشک الکتروشوک درمانی را انجام می دهد.
- ۸- با مراقبت های پرستاران و روان پزشک و متخصص بیهوشی بیمار بهوش می آید.
- ۹- بیمار پس از طبیعی شدن هوشیاری و تعادل اندام ها به خانواده خود تحویل داده می شود.

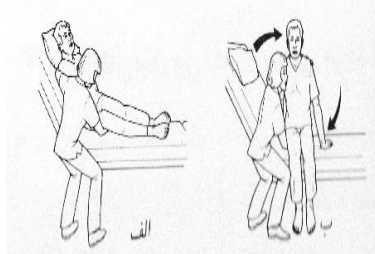
اقدامات بعد از انجام الکتروشوک درمانی چیست ؟

- ۱- پرستار یا همراه بیمار ، بالای سر بیمار می روند و به آرامی بیمار را صدا می زنند تا بیدار شود.
- ۲- پرستار یا همراه بیمار ، بیمار را به آهستگی تشویق به نشستن در تخت و بعد از چند دقیقه ایستادن کنار تخت می کنند.
- ۳- با کنترل پرستار یا همراه بیمار ، بیمار کمی کنار تخت می ایستد و در صورت تحمل شروع با آرام راه رفتن می کند.
- ۴- بیمار تا ۲ ساعت بعد از الکتروشوک درمانی نباید چیزی بخورد و بنوشد.
- ۵- بیمار تا ۶ ساعت بعد از الکتروشوک درمانی نباید کارهایی که نیاز به دقت زیاد دارند مثل رانندگی ، کار با ماشین آلات صنعتی ، خیاطی و... انجام دهد.
- ۶- احتمال دارد بیمار دچار فراموشی موقت شود که طبیعی می باشد. بیمار در صورت داشتن درد می تواند دوش آب ولرم بگیرد و یک مسکن مثل پروفن بخورد.

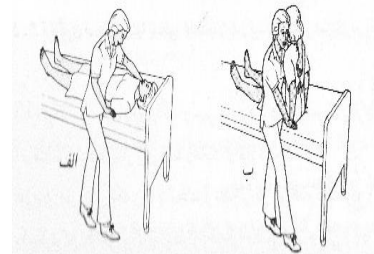
مرحله سوم : روش کمک به راه رفتن بیمار

مرحله دوم : روش کمک به کنار تخت آوردن بیمار

مرحله اول : روش کمک به نشستن بیمار روی تخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قم - بیمارستان کامکار عرب نیا - مرکز روان پزشکی

با نظارت : واحد آموزش پرستاری ۱۳۹۴

تهیه کنندگان : کارشناسان پرستاری شاطریان - شفیق زاده

منابع : کتب روان پزشکی و روان شناسی و روان پرستاری

در صورت تمایل می توانید انتقادات و پیشنهادات خود را به آدرس peyngah@gmail.com ایمیل کنید.

